CICEK

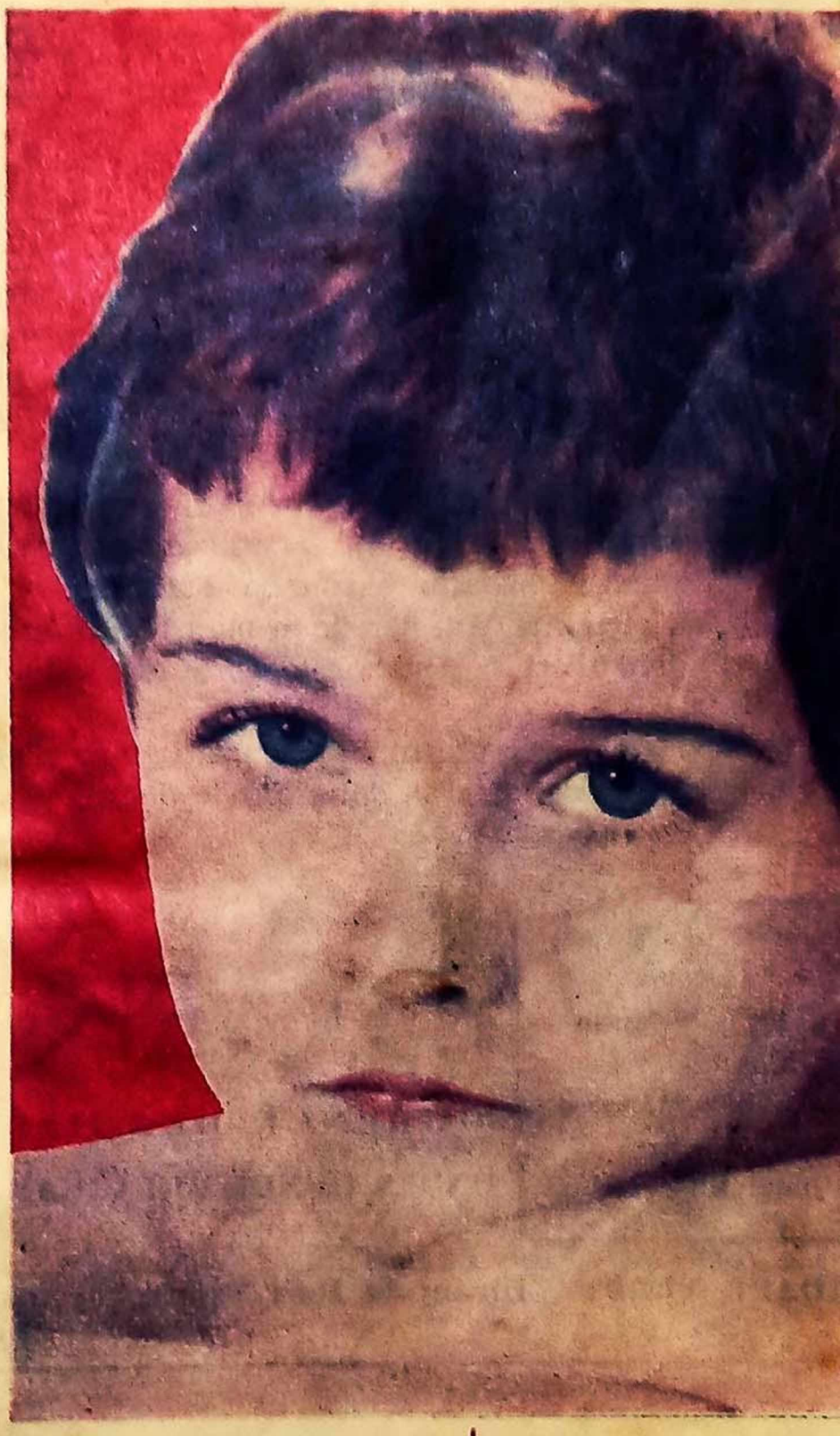

ÇİÇEK VE ÖĞRETMEN süsü

Tanrı: tabiatı, geliştirmek, tabiatı güzelleştirmek, tabiatı süslemek için çiçekleri yarattı.
Renk, renk
Şekil, şekil.
Binbir çeşit kokulu.
Sonra onu dört bir yana dağıttı.
Dağına, ovasına, bağına, bahçesine
İnsan da:
Güzelin güzeline.
İyinin iyisine
Temizin temizine
ÇİÇEK dedi...
ÇİÇEK'i güzelin, iyinin, temizin
Senbolü yaptı.
Bizde bu Derginin adını koyarken sağa sola başvurduk çok aradık, çok düşündük. Nihayet ÇİÇEK'te karar kıldık.
Amacımız: onu kültür dünyasının çiçeği yapmak, her sayıda daha iyi, daha güzel, daha olgun olmasına çalışmaktır.
ÇİÇEK: Türk çocuğunun seve seve okuyacağı bir dergi haline geldigi gün gayesine erişmiş insanların sevincini duyacağız.
ÇİÇEK: bir sınıf dergisi değildir. İlkokula giden bütün öğrencilerin dergisidir.
ÇİÇEK: Hikâyeleri, şiirleri bilmeceleri problemleri ve çeşitli konuları ile okuyucularının kültürünü artırmağa çalışırken. Okulda öğretmenin evde ana ve babanın yardımcısı olacaktır.
Bu çiçeği biz ektik. Adı öğretmen olan bahçevanlar.
Sizlerin tenkidleri ile sulanacak; sizlerin yardımları ile gelişip büyüyecektir.
Ellerinizi bize doğru uzatın. Sizlere uzattığımız ellerimizi tutun. Yürüyelim beraberce daha iyiye, daha güzele doğru.

T. Kılga

Sahibi ve yazı işleri Müdürü
Merih Atalaysun
Basıldığı yer:
Çelikcilt Matbaası
Klişeler:
Birlik Klişe Atölyesi

ÇİÇEK

ÖĞRENCİ DERGİSİ

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

FİYATI: 50 KURUŞ

SAYI: 1 YIL: 1

1 - Ekim - 1962

İDARE YERİ: Divanyolu Hacı Tahsin bey sokak No: 5 İSTANBUL

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim Milletimin yıldızıdır, parlıyacak,
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl,
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celâl
Sana olmaz, dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır, hakka tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın, bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner aşarım.
Yırtarım dağları ,enginlere sığmam taşarım.

Arkadaş yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni dursun bu hayâsızca akın,
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakkın,
Kimbilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri «toprak» diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun incitme yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl,
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, Hakka tapan milletimin İstiklâl.

Mehmet Akif

ATALARIMIZDAN BİZE

G Ö Ç

T. KILGA

Önümüzde masmavi bir deniz uzanırdı.
Taa... uzaklara.
Uzanırdı da orada kucaklaşırdı gökle
Irmaklar akardı, dört yanından
Gürül, gürül, şırıl, şırıl...
Uçsuz bucaksız tarlalarında buğdaylar başak bağlardı.
Bire onbeş bire yirmi...
İnsan boyu otlaklarında atlarımızı yayardık.
Kırını, dorusunu, alını, akını...
Ulu ağaçların gölgesinde oturur ormanlarında avlanırdık.
Nerede kaldı o günler?
Şimdi ne oldu o mavi deniz?
Gördüğümüz yoksa bir rüya mı idi?...
Neye akmıyor ırmaklar?
Neye süt vermiyor kısraklar.
Yeşili özledi gözlerimiz.
Bin türlü yeşil görürken
Ulu Tanrım; bir damla yağmur ver.
Yoksa göklerde mi kurudu?
Ötüşen, cıvıldaşan kular sustu...
Duyulmuyor, kanat sesi bile.
Şimdi Orta Asya haykırıyor
Göç... Göç... Göç... diye.

ATA SÖZLERİ

1 — Başın sağlığı, Dünya'nın varlığı.
2 — Yırtıcı kuşun ömrü az olur.
3 — Alacak geç kalırsa ayaklanır.
4 — Alma alı, sat yağızı, bin doruya, besle kırı.
5 — Alışmış kursak, bulamacını ister.
6 — Allah dağına göre verir kışı.
7 — Allah gümüş kapıyı kaparsa, altın kapıyı açar.

Türkler Ortaasya'dan Niçin Göç Ettiler?

Uzerinde yaşadığımız Anadolu ve Trakyanın bir kısmına Türk yurdu denir.

Türk yurdunda; Türkçe konuşulur. Turk bayrağı dalgalanır.

Inanlaçrımızda birdir. Tarihlerimiz de Turk tarihi binlerce yıl gerilere uzanır.

Türk Ulusu tarihlerin yazdığı en eski ulustur.

Turkun ılk vatanı Anadolu değildir. Atalarımız; dünyanın en büyük kara parçası olan Asyanın ortasında otururdu. (Orta Asya).

Dörtbir yanı yüksek dağlarla çevrilmiş olan bu yerin; ortasında bir deniz vardı. Bu deniz dağlardan inen ırmakların suları ile beslenirdi. Çevresinde verimli topraklar uzanır. Yeşil yapraklı ağaçlar yükselirdi. Atalarımız: bu topraklar üzerinde eker, biçer, avlanır. Hayvanları terbiye edip kullanırdı.

Hayatlarından memnundular, mesuttular.

∴

Tanrının cezası mı yoksa mukâfatı mı bilinmez. Ortaasyada aylarca süren bir kuraklık başladı.

Yağmur yağmıyor, kızgın güneş etrafı kavuruyordu.

Irmakların suyu kurudu. Denizin kenarları bir çöl haline geldi. Yurduna bağlı Türk, Tanrısına açmış kollarını çatlayan topraklardan fışkıracak suyu göklerden boşanacak yağmuru bekliyordu. Yağmur yağmadı. Su fışkırmadı, ama güney doğudan şiddetli bir rüzgâr esmeğe başladı. Kuruyan toprakları sağa sola savurdu. Yağmur bulutlarını güneye doğru sürükleyip götürdü. Bu durum yıllarca devam etti. Deniz kurudu. Irmakların suyu çekildi. Tabiatla Türkün boğuşmasını. Tabiat kazandı. Böylece büyük göç başladı. Suyu bol yeşili bol yerlere...

Bu göçten geri kalmış ülkeler faydalandı.

Çünkü: Türkler her gittikleri yere kurdukları büyük medeniyetlerini de götürüyorlardı.

Bugün dünyanın en ileri medeniyetine sahip Avrupayı taş devrinden kurtaran Türklerdir.

T. KILIÇA

UÇAN GEMİ

Onceleri bir ailenin üç çocuğu dünyaya gelmişti. İkisi akıllı, biri akılsızdı. Anne akıllı çocuklarını sever onları temiz giydirir, küçük çocuğa, akılsız çocuğa hiç bakmızdı. Bir gün bu çocuklar tellâlların bağırdığını duymuşlar ve kulak misafiri olarak dinlemişler. «Uçabilecek bir gemi yapana Kıral kızını verecek» miş.

Akıllı çocuklar talihlerini denemeye karar verdiler. Babalarından müsaade istediler. Annesi onlara has ekmekler, yağlı kavurmalar ve birer katırda şarap verdi. Onları uğurladı. Akılsız çocuk da kardeşlerinin gidişini gördü ve yalvarmaya başladı. Anası onu azarlıyarak «sen nereye gideceksin, ahmak, seni kurtlar, kuşlar yer.» dedi. Ahmak çocuk «gideceğim» diye tutturdu. Annesi başa çıkamıyacağını anladı ona: Kara ekmekle bir matara su verdi ve başından savdı.

Ahmak çocuk uzun müddet yol yürüdükten sonra bir ihtiyara rastladı. İhtiyar ona: «Nereye gidiyorsun?» diye sordu. O da:

— Kıral, uçan bir gemi yapana kızını vadetmiş, ben de gidiyorum dedi.

— Peki sen böyle bir gemi yapabilir misin?

— Hayır yapamam.

— O halde ne gidiyorsun?

— Onu Allah bilir.

— Mademki öyle: Otur şuraya dinlenelim. Ve torbanda ne varsa çıkar yiyelim.

— Torbamba ne varki sanki, onları başkasına göstermek bile ayıp.

— Onemi yok, Allah ne verdi ise bizde onu yeriz.

Ahmak çocuk torbasını açınca gözlerine inanamadı. Torbasında kara ekmek yerine has fırancalalar ve muhtelif yemekler vardı. Bunlardan çıkardı ihtiyara da verdi. İhtiyar ona:

— Görüyorsun ya? dedi, Tanrı nasıl ahmaklara acıyor. Seni anan sevmese de koruyan bulunur.

Matradan da su yerine şarap çıktı, birlikte içtiler ve yemeklerini yediler. İhtiyar ahmak çocuğa:

— Bana bak dedi. Şimdi sen şu ormana git ve karşına çıkan ilk ağacın önünde üç kere eğildik-

ten sonra balta ile vur ve yere yüzüstü yat, bir az sonra seni uyandıracaklar, uyanınca geminin hazır olduğunu göreceksin. Ona bin istediğin yere git. Yalnız yolda rastladığın kimseleri de yanına al.

Ahmak çocuk ihtiyara teşekkur etti, vedalaşarak ormana koştu. Biraz sonra ilk ağaca gelmişti. İhtiyarın söylediklerini yaptı. Bir müddet sonra uyandırıyorlardı. Ahmak çocuk uyanınca geminin hazır olduğunu gördü, derhal gemiye binerek havaya yükseldi ve saraya doğru yollandı. Uzun müddet uçtuktan sonra aşağıda kulağını yere vermiş bir adam gördü, alçaldı:

— Merhaba amca.

— Merhaba evlât.

— Sen böyle ne yapıyorsun.

— Ötelerde ne olduğunu dinliyorum.

— Şöyle buyursana.

İhtiyar adam fazla konuşmadan gemiye bindi ve birlikte uçtular. Biraz sonra aşağıda tek ayakla yürüyen bir adam gördüler öteki ayağı kulağına bağlıydı.

— Merhaba amca, neden böyle tek ayakla sekiyorsun?

— Eğer öteki ayağımı çözersem bir adımda dünyayı aşarım.

— Yanımıza buyursana.

O da derhal gemiye bindi ve tekrar yükseldiler. Uzun müddet uçtuktan sonra silâhlı bir adam gördüler. Bir yere nişan alıyordu, fakat nereye nişan aldığı belli değildi.

— Merhaba amca, böyle nereye nişan alıyorsun? Ortada bir kuş bile yok.

— Yok mu? Ben şuraya nişan alıyorum ama buraya onbeş günlük yerdeki vahşi hayvanları ve kuşları vurabilirim.

— Yanımıza buyursana.

O da bindi ve yollarına devam ettiler. Yine bir müddet sonra sırtında bir çuval ekmek taşıyan bir adama rastladılar.

— Merhaba amca, böyle nereye gidiyorsun?

— Oğle yemeği için ekmek almağa.

— Sırtında bir çuval ekmek var.

— Onlar bana kahvaltı olmaz.

— Yanımıza buyursana.

O da bindi ve tekrar uçtular. Böylece bir göl kenarına vardılar. Orada gezen bir adama:

— Merhaba amca, burada ne arıyorsun?

— Su içmek istiyor fakat bulamıyorum.

— Önünde göl var ya niçin içmiyorsun.

— Bu su bana bir yudum bile olmaz.

— Yanımıza buyurmaz mısınız?

Onu da aldılar ve tekrar yükseldiler. Biraz sonra bir odun demeti ile ormana giden bir adam gördüler.

— Merhaba amca. Niçin ormana odun götürüyorsun?

— Bu adi odun değil.

— Ya nasıl?

— Öyle bir odun ki onlar atılınca koskoca bir ordu meydana çıkar.

(Devamı var)

ÇEVİREN:
O. Zeki Yılmaz

Türkiyenin Yeryüzündeki Konumu

Yurdumuz Asya ve Avrupa kıt'aları üzerinde bulunmaktadır. Asya kıt'asındaki topraklarımıza Anadolu, Avrupa kıt'asındaki topraklarımızı Trakya veya Paşaeli adı verilir. Anadolu 752.000 km.2, Trakya 24.000 km2 yüz ölçümündedir.

Kuzeyimizde Karadeniz, Kuzey - doğumuzda Sovyet Rusya, doğumuzda İran, güneyimizde Irak, Suriye Arap Devletleri, Akdeniz, Batımızda Ege Denizi, Yunanistan ve Bulgaristan devletleri vardır.

Asya ve Avrupa'yı bir birinden ayıran Istanbul ve Çanakkale boğazları sınırlarımız içinde bulunmaktadır. Karadenizde sınırları bulunan Bulgaristan, Romanya ve Rusya devletlerinin yolcu, ticaret ve savaş gemileri diğer ülkelere, İstanbul ve Çanakkale boğazlarından geçerek gidebilirler.

Kara yolu ile Avrupa'dan Asya'ya yurdumuzdan geçerek gidilir. Avrupa'dan Asya'ya gidecek uçaklar hava alanlarımıza uğrayıp yollarına devam ederler.

Yakın tarihe kadar sınırlarımız içinde bulunan kuzey Afrika ile aramızda yalnız Akdeniz vardır.

Sözün kısası, yurdumuz Dünya üzerinde bir benzeri olmıyan konumu ile büyük bir önem ve değer taşımaktadır.

Kültür, ticaret ve askerlik bakımlarından olduğu kadar turizm bakımından da önemli olan bu durumdan faydalanmak mümkündür. Bugün pek az faydalanılmaktadır. Yurdumuzun konumundaki eşsiz durumdan, güzelliklerinden ,orta ve eski çağ uygarlıklarının kalıntılarından faydalanarak milletimizi zenginleştirmek elimizdedir. Daha çok çalışarak yurdumuzu daha bayındır hale getirmek, yabancılara tanıtmak ve onlara gereken kolaylıkları göstermemiz yeter.

O. Dikmen

Yabancıların Türkler hakkında düşünceleri:

1 — Türk asillerin asilidir. Yapma olmıyan ve gösterişi bulunmıyan bu pek yüksek asalet ona tabiatın hediyesidir.

Fransız Edebiyatçısı: Pierre Loti

2 — Türkler bir millet ve ırk olarak yeryüzünün en şerefli insanlarıdır.

Fransız Şairi: Lamartine

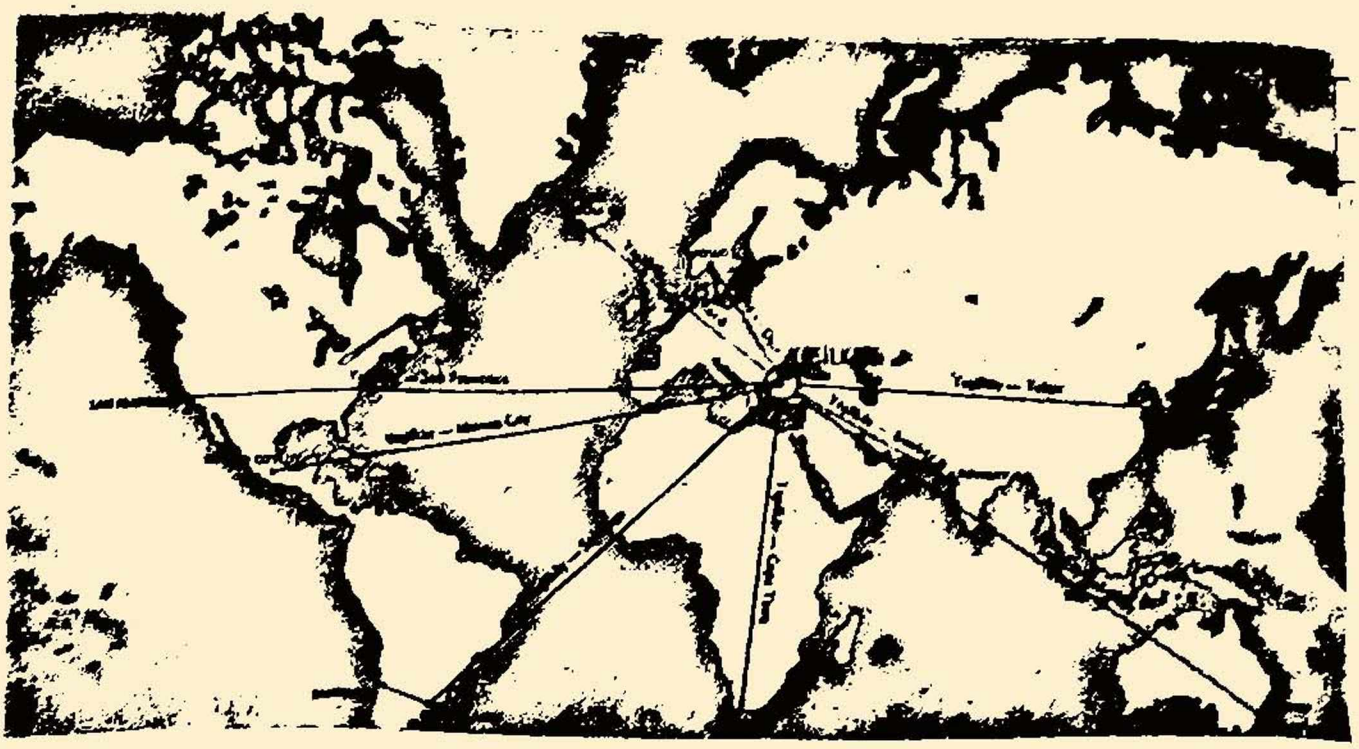

KRİSTOF KOLOMB

Kristof Kolomb 1470 yılında henüz çocuktu. Babasının Cenova'daki meyhanesine gelen müşterilere hizmet ediyordu. Fransız, Rus, İspanyol ve Irlandalı gemiciler, tüccarlar Cenova'ya geldiklerinde Kolomb'un meyhanesine uğrarlardı. Bunlar gittikleri, gördükleri yerleri heyecanla anlatırlardı. Bilinmiyen, çok güzel şehirleri överler, Cebelüttarık boğazının ötesinde bulunan Atlantis adasından daha uzaklarda olan altın memleketinin zenginliklerini hikâye ederlerdi. Müşteriler gidip, küçük Kolomb yatağına girdiğinde meyhanede konuşulanları düşünürdü. Görmediği, bilmediği yerlerin özlemi kalbine dolardı. Büyüdüğü zaman, deniz aşırı, yeni ülkeler aramak en büyük hevesiydi. 20 yaşına geldiği zaman babasına ortak oldu. Fakat meyhaneciliği değil, denizciliği seven Kolomb yüzünden babası iflâs etti. Parasız kalan Kolomb, bir korsan gemisi ile Sardunya ve Tunus'a gitti. Bir süre korsanlık yaptıktan sonra korsanlığı bıraktı. Vatanı için deniz savaşlarına katıldı ve yiğitçe döğüştü. 1477 de o zamanlar Dünya'nın sınırı sanılan İzlanda'ya gitti. Portekiz'de Filepa adlı bir kızla evlendi. Filepa'nın babası eski bir denizciydi. Avrupalılarca bilinmiyen ülkelere ait geniş bilgisi ve değerli kitapları vardı. Filepa'nın babası Peresterello'ya göre Dünya yuvarlaktı. Kolomb da aynı düşüncedeydi. Batıya doğru gidilince zengin doğu memleketlerine varılabileceğine inanıyordu.

Kolomb'un üç amacı vardı: Dünyanın bilinmiyen yerlerini öğrenmek, zengin olmak ve hıristiyanlığı yaymak.

Galiçyalı bir gemici Kolomb'a, akıntıya kapılan gemisiyle uzun bir yolculuktan sonra, yeni bir ülkeye vardığını anlattı. Kolomb bu yerlerin altın ve baharat mem-

(Devamı s. 19. da)

SİMBA

— Aslan Avı —

T. Kılga

Bilmem hiç orman gördünüz mü?

Koca koca ağaçlar gelmişler de bir araya, sanırsınız ağaçlardan bir deniz olmuş. Dağlar, ovalar. Kalın, çok kalın gövdelerini verseniz üçünüz dördünüz elele kucaklıyamazsınız.

Uzanırlar göklere doğru mavi beyaz bulutları delerek... Hoş olur seyretmesi; bu mavilikler beyazlıklar arasından. Köyü, daha koyu açık, daha açık çeşit çeşit, renk renk yeşili :

Çamın yeşilini, çınarın yeşilini, meşenin yeşilini.

∴

Türkiye büyüklüğü [illegible] kıtasının bir parçasıdır. Dünya üzerinde Asya gibi daha beş tane kara parçası vardır. Afrika bunlardan biridir. Isı kuşağı at başını andıran bu kara parçasının tam ortasından geçer. Kışları bizim yazımıza benzer. Yazları ise kavurur etrafı. Yağmurları korkunç olur. Kınar dalları, döker yaprakları, seyrek yağar, yağınca tam yağar.

Çakar durmadan şimşekleri, yıldırımları birbirini kovalar... Bu diyarın ormanları gölgede bırakır bizimkileri. Ağaçları büyük, ama çok büyüktür. Yaprakları iri iri olur. Diplerinde sarmaşıklar yol vermez insana.

Nice gezginler kaybolmuştur bu ormanlarda.

Aslanın güzeli, kaplanın en yırtıcısı yaşar bu ağaçlar arasında.

Yelpaze kulaklı, ufacık gözlü zeki filler sürüler halinde dolaşır.

Ya maymunlar; onları hiç sormayın daldan dala atlar sıçrarlar, türlü maskaralıklar yaparlar.

Afrika ormanları hem güzeldir, hem de korkunç...

∴

15. Temmuz. 1959

Türkiyeden ayrılalı tam 28 gün oldu. Yirmisekiz gündür yollardayız. Çeşitli araçlarla geçen yolculuğumuzun yorgunluğunu düşüncelerimizde yer alan (ASLAN AVI) duyurmadı bize. Vapurda, trende, yemekte konuşmalarımızın tek konusu; aslanlarla geçireceğimiz heyecanlı maceralardı. Hattâ rüyalarımızı bile ormanlar süslüyor aslanlar, tuzaklar, silâh sesleri dolduruyordu...

İşte önümüzde rehberimiz Afrikanın insan ayağı basmamış ormanları içersinde ilerliyoruz...

Yolumuz dar, her yanını sarmaşıklar sarmış, çalılar kaplamış. Ellerimizde silâhlarımız tek sıra olmuş yürüyoruz. Çok kere, bir çalı hışırtısı, bir kanat sesi bizi urkutüyor. Ağaçların birbirine girmiş dalları, sırtımızdaki ham elbiseler, güneşin yakıcı sıcaklığına engel olamıyor. buram, buram ter dökiyoruz...

Simba durdu. Bizde durduk. Simba bize yol gösteren, rehberlik eden para ile tuttuğumuz yerlinin adı idi.

Kulaklarını dikmiş, kıpırdanmadan etrafı dinliyordu. Sonra tekrar yürümeye başladı. Yanına sokuldum.

— Ne var Simba? dedim.

— Bir şey yok. diye cevap verdi.

Halinde bir tuhaflık vardı. Kulağını kirişte bir adım gerisinde yürümeye başladım. Derinlerden gelen bir ses benim de kulaklarıma çarptı.

Tam... tam tam... tam... tam... tam tam...

— Simba bu sesler ne?

— Yerliler gördü bizi. Köylerine haber veriyorlar.

Gene sustu ve yürümesine devam etti. Arkasından nefes almaktan korkarak yürüdük... Yürüdük, yürüdük ağaçların seyrekleserek bir meydancık haline getirdikleri yere geldiğimiz zaman önümüze düşen bir okla durduk. Hepimiz silâhlarımıza sarılmıştık. Simba birden bize doğru dönerek bağırdı:

— İndirin silâhları.

Sarılmıştık: önümüz, arkamız, sağımız solumuz bir yığın siyah derili ile dolmuştu. Kurtuluş çaresi kalmamıştı.

(Devamı var)

(Devamı var)

Fıkralar:

YÜZME ÖĞRETİYORMUŞ!

Çocuğun biri oltasını alıp balık tutmak için göl kenarına gider. «Burada balık avlamak yasaktır» diye bir levha görür. Çocuk buna aldırmıyarak, bir taşın üstüne oturup oltasını göle atar. Tam bu sırada ilerden bir bekçi onu görür, yanına gelerek:

— Burada balık tutmanın yasak olduğunu bilmiyor musun? Şu levhadaki yazıyı okumadın mı? diye sorar.

Çocuk:

— Ben balık avlamıyorum ki! diye cevap verir.

Bekçi:

— Peki, elindeki nedir? diye sorar.

— Kamış!.

— Ucundaki şey...

— Kıl!

— Çıkar bakalım!

Çocuk, oltayı gölden çıkarır. Bekçi:

— Yahu kamışın ucunda kıl var, kılın ucunda igne, ignenin ucunda solucan. Peki sen balık tutmuyorsun da ne yapıyorsun?

Çocuk, gayet ciddii cevap verir:

— Ben balık tutmuyorum. Solucana yüzme öğretiyorum!...

OKULDAN OKULA

TEMSİL

BALE

BALE

ŞİİR

ÇİÇEK OBJEKTİFİ

TABİAT NEDİR?

Dünyaya geldiğiniz andan bugüne kadar yıllar geçti. Bu zaman süresince her geçen dakika sizi yeni bir şeyle karşılaştırdı.

Bazan bilmediğiniz bir böcek, bazan görmediğiniz bir taş, bazan bir ağaç bir çiçek, bir kuş hattâ deniz, ay, güneş.

Hayret içinde ve merakla onu öğrenmek onu tanımak için en yakınınızda bulunanlara koşup.

— Bu nedir? diye sordunuz. Ben de sizin gibi sordum..

Bugün de soruyorum. Ömrümüz oldukça hepimiz bu soruları sormakta devam edeceğiz.

Bir tanınmış bilgin şöyle demiş :

— Bilgi bir deniz biz ancak bir damlasını biliyoruz.

İşte bildiğimiz ve bilmediğimiz gördüğümüz ve görmediğimiz canlı ve cansız varlıkların hepsini sinesinde toplayan bir tek kelime vardır TABİAT.

Tabiatın da bir tek sahibi vardır onu yaratan Tanrı.

Şu halde Tabiat nedir? sorusunu şöylece cevaplandırabiliriz.

«Etrafımızda bulunan ve bizim içinde yaşadığımız, canlı ve cansız varlıklar âlemine Tabiat denir.»

Bir başka deyimle: «Gözümüzün gördüğü, kulağımızın duyduğu elimizin dokunduğu herşey Tabiatın bir parçasıdır.»

Tabiatı meydana getiren canlı veya cansız varlıkların katıldığı olaylara da «Tabiat olayları» adı verilir.

Tabiat olayları Tabiatın parçaları gibi bizde görme öğrenme merakını arttırır. Bu nedir sorusunun yerini neden, niçin, nasıl alır.

Yağan yağmurun nasıl yağdığını, niçin gök gürlediğini.

Neden şimşek çaktığını bizden büyüklere daha doğrusu bilgisine hörmet ettiğimiz kimselere sorarız.

Bu sorularımızda hayatımız boyunca gider. Fakat sonu gelmez.

★

TABİAT DERSLERİNİ NİÇİN OKURUZ

Tabiat olaylarının sebeblerini ve birbirleri ile olan bağıntılarını Tabiat derslerini okuyarak öğreniriz.

Onda aradığımız birçok soruların cevabını buluruz, Tabiatı tanır ve öğreniriz.

Tabiat Bilgisi yalnız insanların sordukları sorularını cevaplandırmakla kalmaz. Bir zamanlar hayâl diye düşünülen bazı olaylar Tabiat ve fen bilgisi sayesinde bugün hakikat olmuştur.

Uçaklar, radyolar, televizyon, elektrik hep Tabiat ve Tabiat bilgisinin Tabiat olaylarını incelemesi sayesinde bulunmuştur. Bundan yüzlerce sene evvel kimin hatırına gelirdi. Bir düğmeye basınca karanlıkların aydınlık olacağı, kimin hatırına gelirdi? Ankarada konuşan bir kimsenin İstanbuldan dinlenebileceği ve kimin hatırına gelirdi? Göklerde kuş gibi uçacağı.

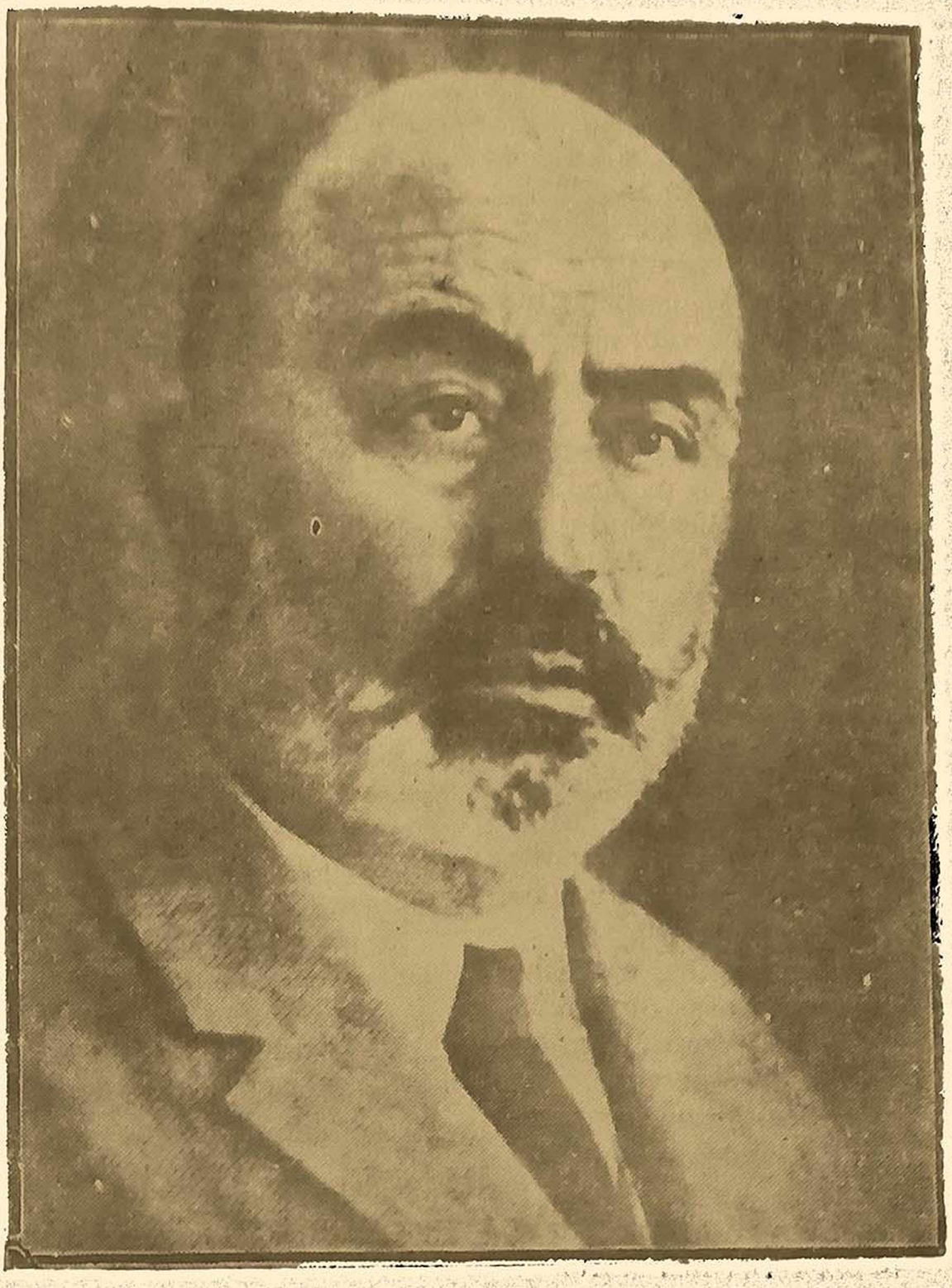

MEHMET AKİF ERSOY

Türk Milli Marşımızın yazarı Mehmet Akif 1873 yılında İstanbulda doğdu.

Babası İpekli Tahir efendi. Annesi Emine hanımdır.

Akif önce Medrese öğrenimi yapıp Arapçayı, Fransızcayı öğrendi.

(Devamı s. 19. da)

Sağlığımız

Her işi yapmamızın sağlıklı olmamıza bağlı olduğunu biliyor musunuz? Sağlam çocuk sağlığı yerinde çocuktur. Sağlıklı çocuk neş'elidir, koşar oynar ve çalışır.

Hasta çocuk tembeldir, oynayamaz, çalışamaz, neş'esiz ve somurtkandır. Böyle çocuklar hiç kimse tarafından sevilmezler.

Hasta olup doktor, doktor, hastane, hastane, eczane, eczane dolaşmaktansa sağlığınıza önem vererek sağlam, neş'eli ve dinç olunuz. Sağlam ve sağlıklı olmak için yapacağınız şeyleri geliniz hep birlikte inceliyelim.

1 — Yemeklerinizi muntazam saatlerde ve yeteri kadar yemelisiniz. Fazla yemek az yemek kadar zararlıdır.

2 — Annelerinizin verdiği yiyecek ve yemekler faydalıdır. Onları tabaklarda bırakmadan sonuna kadar yemelisiniz.

3 — Yemek yedikten sonra en az yarım saat dinleniniz. Yemekten sonra oyun oynanmaz, koşmayınız.

4 — Uyku saatlerinizi geçirmeyiniz. Günde on saat uyuyunuz.

5 — Oyunlardan sonra terli iseniz terlerinizi kurulayınız çamaşır değiştiriniz.

6 — Terli terli su içmeyiniz. buzlu suları hiç içmeyiniz.

7 — Hasta kimselerin yanına sokulmayınız çünkü hastalık bulaşıcı ise size de bulaşabilir.

O. Zeki Yılmaz

PRATİK ÇALIŞMALAR

Yürüyen Makara

Eline annenin boşalmış makaralarından bir tane al. Çakınla kenarlarında basamaklar aç. Dikkat et. Basamaklar kopmasın.

Makaran yürürken bunlar dişli vazifesini görecek. Yontma işi bittikten sonra makaradan iki santım uzunluğunda; sapan yaptığın kırmızı veya yeşil renkteki yassı lâstikten al. Beyaz veya bal mumu bul. Ondanda bir santimetreküp büyüklüğünde al. Ateşe biraz tutarak yumuşat. Elinde şekil vererek yarım küre yap. Çivi ile ortasını del.

Lâstigi makaranın içinden geçir. Bu çivinin boyu makaranın çemberinden büyük olmasın yürürken takılır. Lâstğin ikinci ucu elinde idi. Onuda ortası delik mumdan geçir.

Mumun düz tarafı makaraya gelsin. Bu mumun büyüklüğü yine makaranın yuvarlağından fazla olmamalı. Yoksa yürüyemez. Mumdan çıkan lâstiğe büyük çiviyi geçirelim.

Küçük çiviyi sıkı sıkı tutup büyük çiviyi çevirelim. Makaranın içindeki lâstik kendi etrafında bükülecektir. İyice büküldüğünü anlayınca; masanızın örtüsünü kaldırıp. Muşamba veya tahta üzerinde bırakalım. Kendi yaptığınız bu oyuncağın nekadar güzel yüyüdüğünü göreceksiniz. Oyuncak makaranız yokuşlara bile tırmanacaktır.

GÖRGÜ

Sevgili Çocuklar,

Uzun yaz tatilini bu yıl da bitirdiniz.

Özlediğiniz sevgili okulunuza öğretmen ve arkadaşlarınıza kavuştunuz.

Seviniyorsunuz, hem de pek çok seviniyorsunuz, sevinciniz gözlerinizden hareketlerinizden ne kadarda belli.

Pırıl, pırıl parlayan gözleriniz renk saçan yüzlerinizle, bu ders yılında daha çok çalışacağınızı düşünerek çarpan kalplerinizin sesini duyor gibi oluyorum da bende sizinle birlikte heyecanlanıyorum.

Yeni ders yılınız kutlu ve başarılı geçsin sevgili yavrular.

Çalışlcağınıza inanıyor ve güveniyorum.

Atatürk Çocukları.. Türk Ulusunun yarınki ümidi sizlersiniz.

İnsanlara yalnız çok çalışmak yetmez toplumda bilmesi gerekli hareketleri de öğrenmesi ve ona göre hareket etmesi gerekiyor.

Bir makinenin hareketini kolaylaştırmakta yağın önemi ne ise, toplum hayatında terbiyeli nezaketli olmak o derece mühimdir. Terbiyeli, nezaketli ve çahşkan olmak kendi elimizdedir.

Okulda öğretmen evde anne baba ve büyükleriniz size her zaman iyi hareketler göstermektedir.

Sabahtan akşama kadar dışarda iş başında çalışan baba, bütün gün evde ev işleri ile uğraşan anne hep sizin için çalışmaktadır.

Sizlerde bunları hep düşünerek iyi hareketleri seçerek iyi hareket etmesini zamanında derslerinizi yapmasını temiz tertipli olmasını büyüklere saygı küçüklere sevgi düşkünlere yardım etmesini öğrenin.

Meselâ: Doğru, güzel konuşmak ve yazı yazmak için dilbilgisi kurallarına uymak zorunda isek:

Yaşadığımız toplumda kendimizi yürütebilmek ilerletebilmek için de (Görgü) veya eski deyimle (Muaşeret kurallarını) bilmek ayni derecede mühimdir.

Çiçek dergisi her 15 günde bu köşeden sizlere (Görgü) den biller verecek bunları iyice öğrenin.

S. Atalaysun

15 Günün Tarihi

16	Eylül	1123	Harput'un Selçuklular tarafından zaptı.
18	»	1922	Biga'nın kurtuluşu.
19	»	1921	Mustafa Kemal'e T.B.M.M. ce Gazilik ünvanı verilmesi.
21	»	1364	Sırpsındığı savaşı.
22	»	1520	Yavuz'un ölümü.
26	»	1529	Türkler Viyana kapıları önünde.
27	»	1538	Preveze zaferi.
28	»	1730	Patrona Halil isyanı.

Belirli Günler

BELIRLİ GÜNLER

Benim doğuşum ailem için belirli gündür. Eylül ayının üçünde doğmuşum. O gün evimizde bayram var sanki. Ben süslenirim. Akrabalar eşdost gelir. Yer içer güler eğleniriz.

Bu yıl okula başlıyorum. Ekimin üçünde doğsaydım okula almıyacaklarmış. En son Eylül ayının 30 unda doğanları alıyorlarmış. Anneme bir komşu söyledi. İçim hop yaptı. Okumak bilmiyorum ki gidip nufus cüzdanıma baksam.

— Anne geçen günü okula gittim; Müdür bey ve öğretmenler beni sevdiler değilmi? Onlarla konuştun sana ne dediler. Ben bu sene okula gidebiliyormuyum?

— Anne ben Eylül ayının kaçında doğmuştum.

— Üçünde kızım. Gece eğlendik. Ertesi günü. Kayıtlar başlamıştı. Hemen gittik. Hem okul numaramda üç. Öğretmenlerde güldü. Kayıtlar üçünde açıldı. üçünde doğdun, okul numaranda üç. Üç sayısı inşaallah sana uğur getirecek.

— Evet hatırladım anneciğim.

Okulu öyle seviyorum ki :

— Anneciğim okula gitmiyen çocuk olur mu?

— Eskiden gitmiyen olurmuş. Ama şimdi. Okuyup yazma bilmiyen hiç kimse kalmıyacak. Okumanın öğrenmenin yaşı yok.

Bizim Ayşe teyzeyi biliyorsun sen ona nine dersinya..

— Evet anne ne oldu Ayşe nineye.

— Korkma birşey olmadı. Geçen sene okula gitti. Okuma yazmayı öğrendi. Mektubunu yazıyor. Öğretmene öyle dua ediyor ki..

— Ayşe nine hangi okula gitti. Ben okulun önünden geçerken bakıyorum. Hiç onun gibi büyük yok. Hep benim gibi ablam, agabeyim gibi.

— Evet Gönül Devlet Türkiyede hiç okuma yazma bilmiyen kalmasın diye gece okulları Halk dersaneleri açtı. Dört ayda herseyi öğreniyorlar.

Bir okul açılan yerde. Bin hapisane kapanır derler. Bu çok doğru. İyiyi, kötüyü öğrenen insan hiç fenalık yapar mı?

Bir insan bilmelidir ki hep yaptığı hareketin sonucu yine kendisine döner.

Okul iyiyi doğruyu bunlara gidecek yolu gösterir. O yolu öğretmenlerin tutacağı ışıkla aydınlatır.

Gönülcüğüm öğretmenlik çok kutsal bir meslektir. Her insan öğretmen olamaz. Ondaki sabır ve fedakârlık hiç bir insanda bulunmaz.

En iyi arkadaş kitaptır. İşte bu arkadaşla seni ötretmenin tanıstıracak. Eylülün son haftası ilköğretim haftasıdır. 1963 ders yılı kutlu olsun. Bizler öğretmenler Milletçe elele verip sevinçle kapıyalım. Duygular gerçekleşsin. Türk milletinde okuma yazma bilmiyen kalmasın... **N. Ergül**

Kristof Kolomb

(Baştarafı s. 9. da)

leketi olduğunu sandı. Bu sırada coğrafya bilgini Toscanelli ,Kolomb'a bir mektupla Dünya haritası gönderdi. Bilginin mektubunda Dünya'nın yuvarlak olduğu, batıya doğru gidilerek zengin ülkelere varabileceği yazılı idi. Fakat bütün dünya Kolomb'un bu büyük düşüncesini delilik sayıyordu.

Kristof Kolomb önemli yolculuğuna atılmağa karar vermişti. Gemisi ve parası olmadığından yolculuğa çıkamıyordu. Portekiz kıralı Juan'a yardım etmesi için başvurdu. Kıral bu dileği kabul etmedi. İspanya kıralı Ferdinand ve kıraliçesi İsabella'ya baş vurdu. Onlar da kabul etmediler. Kolomb'un karısı Filepa öldü. Parasız kalan Kolomb harita yaparak geçinmeğe başladı. Sonra büsbütün parasız kaldı. Dilenci olarak bir manastıra sığındı. Bir zaman sonra tanıştığı üç kişinin aracılığı ile İspanya kıral sarayına çağırıldı. Üç ay sonra kıral ile anlaştı. Gezi kazancının onda biri Kolomb'un, gerisi kıralın olacaktı. Anlaşmaya göre hazırlıklar yapıldı. Kolomb 3. Ağustos. 1492 de Atlas okyanusuna açıldı. Dağ gibi dalgalar arasında, hiç bir kara parçası görmeden ilerliyorlardı. Gemi delindi, dümkırıldı, onardılar. 11 Ekimi 12 Ekime bağlıyan gece saat 2 de karaya yanaştılar. Kolomb ayak bastığı yeri Japonya açılarında bir ada sandı. Veya Hindistan açılaylarında bir adadır dedi. Gerçekten burası Antil adalarından biriydi. Boşuna altın aradı. Kızıl derili olan yerliler hüsniyetlerini da kabul etmediler. Kolomb İspanya ile Amerika arasında dört sefer yaptı. Aradığı altın ve mücevherleri bulamadı. Sabırsızlanan İspanya kıralı, Kolomb'un altın bulamadığına inanmadı. Onu hapsettirdi.

Kolomb yaşadığı süre içinde onu kimse takdir etmedi. Yoksulluk içinde öldü. Ölümünden sonra da hak ettiği değer verilmedi.

Kolomb'un ölümünden sonra Amerigo Vespuçi aynı yerlere gitti. Avrupa'ya dönüşünde yayınladığı mektuplarda yeni bir toprak parçasının bulunduğunu belirtti. (1501 - 1502) Yeni bulunan memlekete Amerika adı verildi.

Sonradan Amerikayı ilk bulanın Kristof Kolomb olduğu herkes tarafından öğrendi. Fakat kökleşen Amerika adı değişmedi.

O. Dikmen

MEHMET AKİF

(Baştarafı s. 15.de)

Fatih rüştiyesinde, İstanbul Mülkiye İdadisinde okudu. Buradan Veteriner Okuluna girdi. Okulu birincilikle bitirdi. Arapça ve Fransızcasını da ilerletti.

Cumhuriyetin kuruluşunda Burdur Millet Vekili oldu. T.B.M.M girdi.

İstiklâl Marşını da bu sırada yazdı. Yazdığı bu istiklâl marşını güzelliği ile Türk Ulusunun gönlüne girdi ve ölmezlik sırrına ulaştı.

Mehmet Âkif, Çanakkale şehitliğine yazdığı destanla dünyaca ün kazanmıştır.

Cenazesi Şanlı Türk bayrağına sarıldı. Büyük bir törenle Edirnekapı şehitliğine gömüldü.

Cenaze törenlerinde Millî Marş çalınması adet olmadığı halde: Bu marşın yaratıcısı olarak İstiklâl marşı Âkif'in cenazesi başında çalındı

ÖZ BİLGİ

Naile ERGÜL

İpek: Bir kilo ipek elde etmek için ortalama 7000 koza kullanmak lâzım.

Kâğıt : İlk kâğıdı Milâttan önce 105 yıllarında Çinliler buldu.

Kurşun kalem : Bugün kullandığımız kalemler kurşundan değil kil ile grafitin karışımından yapılır. İlk çağlarda çizgiler kurşunla çizildiği için bu isim günümüze kadar gelmiştir. 1500 yılında grafit çubuklar halinde tahta borular içine yerleştirilip kullanıldı. 1790 da Parisli Conte; bugün kullandığımız sert ve yumuşak kalemleri çıkaran ilk fabrikayı kurmuştur.

İLK Maden Ocağı : Milâttan önce 3000 yılında Mısırlılar Sina yarımadasında açarak işletmeğe başladılar.

Gürültü : Muntazam olmayan ve bizi rahatsız eden titreşimlerdir.

Ses : Titreşimlerden meydana gelir. Maden, su ve toprak sesi havadan daha iyi ve çabuk iletir.

Halley : En meşhur kuyruklu yıldızdır. Bu yıldızlarda bildiğimiz gibi normal bir çıkıntı olarak kuyruk yoktur. Kuyruk diye düşündüğümüz kısım gazdır. Halley kuyruklu yıldızı 75 senede bir dünyamıza öylesine yaklaşır ki teleskop kullanılmadan rahat rahat görülebilir.

Kibrit : 1832 de ilk kükürtlü kibriti İngiliz Fones bulmuştur. Ondan önce ateş yakmak için çakmaktaşı ile çeliği şiddetle birbirine sürterek meydana gelecek kıvılcımlardan faydalanıyordu.

İlk Gazete : 1161 yılında Çinde «Pekin» ismi ile ipekli kumaş üzerine yazılarak çıktı. Bu on iki sayfa kitap gibi idi.

Haberci Güvercin: Milâttan önce 5 yüzyılda Çinlilerle, Mısırlılar Yunanistanda yapılan Olimpiyat bayramında kazanan oyuncularının isimlerini; memleketlerine yetiştirdikleri bu güvercinler vasıtasile göndermişlerdir.

Hava Basıncı : Dünyanın etrafını saran hava yer yüzüne etki yapar buna basınç diyoruz. İşte bu etkiyi ilk bulan; Deniz seviyesinde bir santimetre kareye havanın 1,033 kilogram bir basınç yaptığını açıklıyan İtalyan fizikcisi Toricelli'dir.

Sabun : Dördüncü yüzyılda Romalılar bulmuştur. Ondan önce temizlik külle, küllü su ile Amonyak ile yapılırdı. İlk sabun endüstrisi 9. cu yüzyılda Marsilyada kuruldu.

Makas : İsviçrelilerin dedeleri olan Helveçyalılar. Ilk makasa benzer aleti yapmışlardır. Bu ortadan vida ile tutturulmuş iki bıçacı hatırlatıyordu. Parmak takılacak yerleri olan makası Romalılar milâttan 3000 yıl önce kullanmağa başladılar.

Annem - Babam

Annem babam herşeyim,
Birleşiyor kanımda.
Yok oluyor dertlerim;
Biri olsa yanımda...

★

İkinizde sormayın,
Sevginizi ölçerken...
Beni tek tek almayın;
Herşeyim ikinizden.

★

Hakkınız büyük sizin;
Ne yapsamda ödesem...
Bu öyle bir sevgi ki;
Ayrılmıyor verirken...

Naile Ergül

Okulumuz

Açıldı Okulumuz,
Aydınlandı yolumuz.
Koşunuz arkadaşlar,
Okullara koşunuz.

Okul bizim yuvamız,
Yükselmek amacımız.
Gece gündüz demeyiz,
Durmadan çalışırız.

Öğretmeni severiz,
Gönülden sağol deriz.
Verdiği bilgilerle,
Başlara taç öreriz.

Kavuştuk artık sana,
Neşe verdin her cana.
Bilgi çeşmelerinden,
İçeriz kana, kana.

S. Atalaysun

Deniz Yıldızı

Çeviren : O. Zeki Yılar **Yazan: Nany Somerville**

Çok eskiden bir sahilde yaşıyan küçük bir midye vardı. Bu küçük midye çok kederliydi, bir başka yerde yaşamak istiyordu.

Bir gece gökyüzüne bakarken daha fazla kederlendi. Gökte, beş köşeli güzel bir yıldız parlıyordu.

«Ah» diye iç çekti midye, «eğer sadece senin kadar güzel olsa idim, gökte yaşardım!».

«Bunu yapamazsın» dedi Yıldız, «Ama bulunduğun yerde güzel olabilirsin.»

«Nasıl» diye sordu küçük midye.

Yıldız «Bunu kendin bulmalısın» diye cevap verdi.

Böylece küçük midye, O'nun güzelliğinin sırrını keşfetmek için dikkatle yıldızı gözetti. Bazı geceler yıldız kara bulutlar tarafından örtülüyordu, fakat bulutlar dağıldığı zaman, O orada, hâlâ cesaretle parlayıp duruyordu.

O zaman küçük midye bulunduğu kumsalı düşünmeğe başladı. Burası yaşanacak iyi bir yerdi. Fırtınalar olduğu zamanlarda bile çok güzeldi. Bunu anladığı zaman çok bahtiyar oldu.

Artık geceleri yıldız O'nu selâmlarken, O, kumsaldaki hayatını seviyordu. Oradan memnundu.

Bulunduğu yerde, hayret, küçük midye üç köşeli bir şekilde büyüyordu. Yalnız yıldıza benziyebilmek için iki köşesi daha olmalıydı.

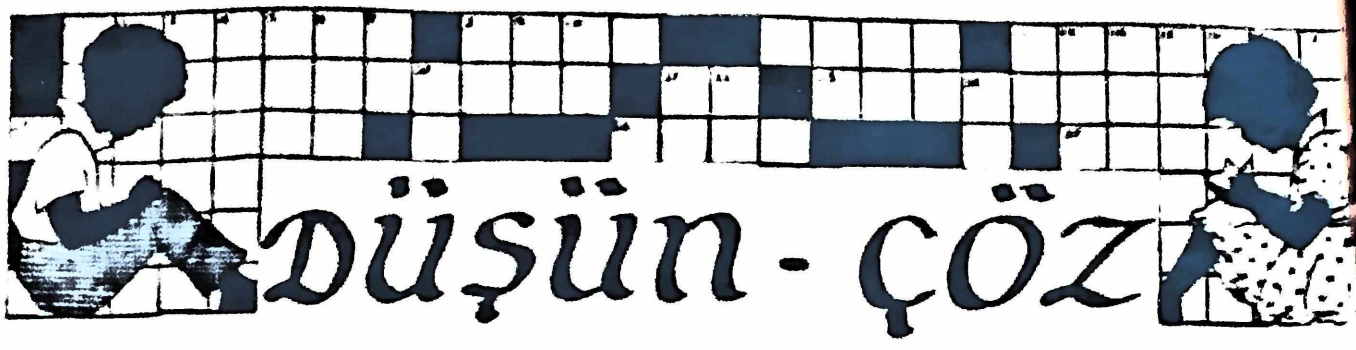

Alıştırmalar, Problemler :

1 — 27053008 16030420 3960011040 51923007

Bu rakamları oku.

2 — Kırk beş milyon altı bin yedi yüz on iki, yedi yüz beş bin dokuz, üç milyon beş bin seksen altı rakamlarını yazınız.

Akıldan hesaplama : (Satın aldığınız malın değeri üzerine sayarak verdiğiniz paraya tamamlayınız.)

3 — 65 kuruşluk bir defter alarak 2,5 L. veriyorsunuz. Geriye kaç kuruş alacağınızı akıldan hesaplayınız?

4 — 185 kuruşa bir kitap alıp 5 L. veriyorsunuz. Geriye kaç kuruş alacağınızı akıldan hesaplayınız?

5 — 635 kuruşa bir kutu sulu boya aldınız. 10 L. verdiniz. Geriye kaç kuruş alacağınızı akıldan bulunuz?

Yazarak Hesaplama :

6 — Çocuk Esirgeme Kurumu, fakir çocuklara dağıtmak üzere, 34,50, 79,25 ve 96,35 m. kumaş satın almıştır. Kurum tarafından alınıp dağıtılan kumaşın hepsi kaç metredir?

7 — 12 Km. uzakta bulunan bir yere taksi ile gittik. Taksimetre, taksi hareket ederken 100 kr. hareket ettikten sonra her 100 metrede 10 kr. yazdı. Şoföre kaç lira ödeyeceğimizi bulunuz?

8 — Metresi 25 L. dan 3,24 m. kumaşın kaç lira ettiğini bulunuz?

9 — Babanız kendisine 3,20 m. size 2,65 m. elbiselik kumaş almış. Kumaşın metresi 46 liradır. Babanız bu kumaşlara kaç lira ödemiştir?

10 — Metresi 36 L. olan kumaştan 90 L. ile kaç metre alabiliriz?

Uzun bir zaman sonra yıldız kara bulutlar tarafından gizlenmişti. Küçük midye onun örneğini nasıl takip edeceğini hatırlamaya çalıştı.

Nihayet bulutlar dağıldı ve yıldız gökyüzünde parlamaya başladı.

Küçük midye, «Nasıl görünüyorum, Yıldız» diye bağırdı.

Yıldız, O'na doğru parlak ışıklarını göndererek, «Gerçekten hoş olmuşsun» dedi. «Bundan sonra sen yıldız biçimli deniz hayvanı diye tanınacaksın ve oraları daha güzel yapmak için dünyanın bütün kumsallarında bulunacak, yaşıyacaksın.»

URDUMUZDAN KÖŞELER :

İzmir - Genel görünüş

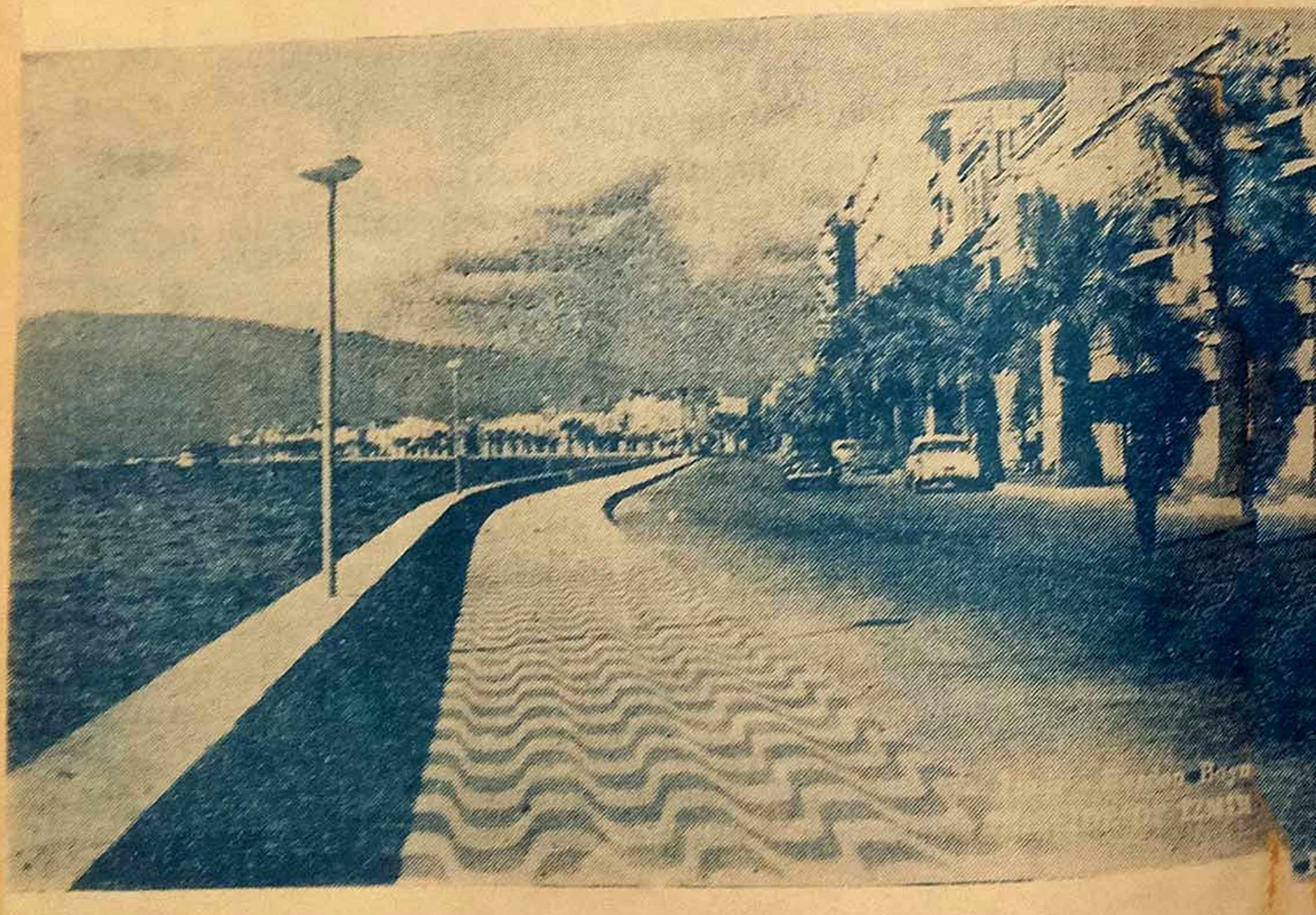

Sayı: 1 1 Ekim 1962 Fiatı: 50 Kr.